

Dagmara Dobosz

SEKSUALIZACJA WZORCÓW KOBIECOŚCI I MĘSKOŚCI W KULTURZE POPULARNEJ I JEJ ZNACZENIE W KSZTAŁTOWANIU TOŻSAMOŚCI MŁODYCH DOROSŁYCH

Niniejsza praca doktorska dotyczy problematyki wzorców kobiecości i męskości kreowanych przez popkulturę w kontekście ich wizualnej i tożsamościowej atrakcyjności dla badanych młodych dorosłych. W pracy skoncentrowano się na mediach, uznając je za główną arenę transmitującą różne wersje kobiecości i męskości oraz seksualności. Odniesiono się przy tym do zjawiska seksualizacji, rozumianej jako intensywne rozprzestrzenianie się dyskursów o seksie i seksualności w mediach oraz erotyczna prezentacja ciał kobiet i (w mniejszym stopniu) mężczyzn w przestrzeni publicznej.

Przeprowadzone badania miały charakter przekrojowy, przyjęto strategię ilościowo jakościową. W ramach strategii ilościowej zastosowano metodę sondażu diagnostycznego z wykorzystaniem autorskich kwestionariuszy ankiety oraz skal postaw. Grupę badaną stanowiło 450 osób reprezentujących okres wczesnej dorosłości. Natomiast w ramach strategii jakościowej zastosowano metodę studium przypadku z wykorzystaniem wywiadów indywidualnych, częściowo ustrukturalizowanych. Badaniem objęto 15 osób. Celem badań była diagnoza preferencji i oceny atrakcyjności wzorców kobiecości i męskości oraz różnic w zakresie konsekwencji emocjonalno-poznawczych i behawioralnych wynikających z identyfikacji badanych z określonymi wzorcami.

Analiza zgromadzonego materiału badawczego pozwala na postawienie tezy, o trwałości stereotypowego postrzegania kobiet i mężczyzn przez badanych. W opiniach osób biorących udział w badaniach wzorce płci obecne w mediach są uproszczone, wielozadaniowe oraz skoncentrowane na ciele, co może kształtować nierealne oczekiwania społeczne wobec kobiet i mężczyzn. Wyniki dotyczące internalizacji socjokulturowych ideałów atrakcyjności oraz poziomu samoprzedmiotowienia były wyższe dla badanych kobiet. Część badanych deklarowała podejmowanie zachowań służących upodobnieniu się do wzorców eksponowanych w mediach. Wskazywane przez badanych praktyki podejmowane w celu osiągnięcia standardów atrakcyjności lansowanych przez media pokazały, że najważniejsze dla badanych jest osiągnięcie/utrzymanie wymarzonej sylwetki. Badani dostrzegali zjawisko seksualizacji w mediach i wskazywali na liczne zagrożenia z nim związane. W opiniach badanych seksualizacja wzmacnia niższy status kobiet i przyczynia się do zaabsorbowania wyglądem, niezadowolenia z ciała oraz wczesnego rozbudzenia seksualności u dzieci i młodzieży.